

Interreligieuze verklaring tegen euthanasie ondertekend in Vaticaan

Katholieke Nieuwsblad, 1 november 2019

Vertegenwoordigers van de katholieke en orthodoxe Kerken, de islam en het jodendom hebben in het Vaticaan een gezamenlijke verklaring ondertekend tegen euthanasie en hulp bij zelfdoding.

Zij moedigen in de verklaring ook de bevordering van palliatieve zorgverlening aan. Daarmee krijgen stervende patiënten de beste, meest uitgebreide lichamelijke, emotionele, maatschappelijke, religieuze en spirituele zorg en geschikte steun voor hun gezinnen, zo schrijven ze.

Voorbereid door Pauselijke Academie voor het Leven

Paus Franciscus ontmoette de ondertekenaars op 28 oktober, nadat hij een paar uur eerder een exemplaar van de verklaring had gekregen. Onder de ondertekenaars waren vertegenwoordigers van het Vaticaan, het oecumenische patriarchaat van Constantinopel, het patriarchaat van Moskou en islamitische en Joodse academici en leiders.

De Positiebepaling van de Abrahamitische monotheïstische religies over zaken aangaande het einde van het leven was voorbereid door de Pauselijke Academie voor het Leven.

Wijdverspreid debat over het levenseinde

Aanleiding voor de verklaring is het wijdverspreide debat over zaken rond het levenseinde en het beleid daarover. Met de gezamenlijke verklaring willen de ondertekenaars duidelijk de positie laten blijken van de monotheïstische geloven over “de waarden en handelwijzen die de stervende patiënt aangaan”, alsmede hun gezinnen, zorgverleners en beleidsmakers die één van deze religies aanhangen.

Euthanasie en hulp bij zelfdoding ‘inherent verkeerd’

De geloofsleiders, aldus het artikel, delen “gezamenlijke doelen en zijn het volstrekt met elkaar eens in hun aanpak omtrent levenseinde-situaties.” Zij bevestigen dat euthanasie en hulp bij zelfdoding “inherent en daardoor ethisch en religieus verkeerd zijn en zonder uitzondering verboden zouden moeten worden. Iedere druk die uitgeoefend wordt op stervende patiënten om hun levens te beëindigen door actieve en opzettelijke daden wordt geheel en al verworpen”.

Geen dwang om mee te werken aan euthanasie

“Geen zorgverlener zou gedwongen of onder druk gezet mogen worden om direct of indirect te assisteren bij het opzettelijk en intentioneel doden van een patiënt door hulp bij zelfdoding of enige vorm van euthanasie, vooral wanneer het tegen het geloof van de zorgverlener indruist.” Gewetensbezwaren moeten “worden gerespecteerd”.

Palliatieve zorg overal beschikbaar maken

Ze moedigen overheden aan om ervoor te zorgen dat “gevalideerde en professionele palliatieve zorg voor iedereen en overal beschikbaar is. Zelfs wanneer de moeite om gespaard te worden voor de dood onredelijk zwaar lijkt, zijn we moreel en religieus verplicht om verlichting te bieden, pijn- en symptoombestrijding, kameraadschap, zorg en spirituele ondersteuning te bieden aan de stervende patiënt en zijn of haar familie”.

Wetten en beleid die “die de rechten en de waardigheid van de stervende patiënt beschermen, om euthanasie

te voorkomen en palliatieve zorg te bevorderen”, worden geprezen.

Patiënten hun waardigheid helpen inzien

De gezamenlijke verklaring zegt dat de samenleving patiënten moet helpen zodat de angst om een last te zijn hen niet leidt tot de overtuiging waardeloos te zijn of een leven zonder waarde of waardigheid te leiden. Zij moeten worden geholpen in te zien dat zij zorg verdienen en ondersteuning om het leven natuurlijk te laten eindigen.

Mensen van goede wil

De verklaring roept beleidsmakers en zorgverleners op om zich in de standpunten op dit vlak van de drie monotheïstische godsdiensten te verdiepen. Zo kunnen ze “de beste zorg aan stervende patiënten en hun gezinnen, die vasthouden aan hun religieuze normen” bieden, en hen helpen “leiding te vinden bij hun religieuze tradities”.

Hierbij willen de ondertekenaars ook “andere religies en alle mensen van goede wil” betrekken.

Idee van rabbijn Steinberg

Paus Franciscus had het idee van een gezamenlijke verklaring voorgesteld aan de Israëliische rabbijn Avraham Steinberg, een kinderneuroloog en expert op het gebied van medische ethiek.

Steinberg werd met zijn Argentijnse collega-rabbijn Fernando Szlajen in 2017 door paus Franciscus benoemd tot lid van de Pauselijke Academie voor het Leven. Zij zijn de eerste twee rabbijnen ooit die lid zijn van die Academie.